

Ad Astra

Asociație a cercetătorilor români din întreaga lume
www.ad-astra.ro • office@ad-astra.ro
Str. Regele Ferdinand nr. 33, C.P. 97, Cluj-Napoca

Către,

Domnul Klaus Iohannis
Președintele României

Administrația prezidențială
Palatul Cotroceni
Bulevardul Geniului nr. 1-3
Sector 6, București, România

Data: 18.05.2015

Domnule Președinte,

Conform legii cercetării (OG57/2002), activitatea de cercetare din România se desfășoară în baza unor strategii naționale și, în principal, a unor planuri naționale de cercetare, dezvoltare și inovare, precum și a altor instrumente de operaționalizare a strategiei (programe structurale, planuri sectoriale și altele). Strategia și planul național de cercetare și dezvoltare sunt hotărâri de guvern în baza cărora, în esență, se desfășoară competiții naționale de proiecte.

Intervalele pentru care se fac strategiile și planurile naționale se suprapun peste intervalele de programare ale Uniunii Europene, adică 2007 - 2013, 2014 - 2020 etc. În mod firesc, fiecare dintre acestea ar trebui întocmite înaintea intervalului respectiv, urmând să intre în vigoare în primul an al intervalului, în sensul că în acel an se lansează primele competiții din cadrul aceluia plan.

În anul 2014 a fost adoptată, cu întârziere (în octombrie) strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare, HG 929/2014. Ar fi trebuit să urmeze adoptarea planului național, printr-o altă hotărâre de guvern, fapt care nu s-a petrecut însă nici până astăzi. Astfel, nici în 2014 și nici în 2015 nu s-au organizat, și nici nu se anunță măcar că se vor organiza competiții de finanțare ale proiectelor de cercetare în cadrul strategiei curente (2014--2020). De la un astfel de anunț trece în mod obișnuit aproximativ un an până când proiectele sunt contractate și începe activitatea propriuzisă de cercetare, de unde rezultă că finanțările corespunzătoare strategiei 2014 - 2020 mai pot începe, cel mai devreme, în 2016.

Această situație are consecințe grave de natură a vulnerabiliza societatea și statul român. Teme și necesități de cercetare și dezvoltare apar tot timpul, în toate domeniile de activitate, și trebuie să existe în fiecare an oportunitatea de a demara astfel de proiecte, prin instrumente de finanțare corespunzătoare diverselor tipuri de cercetări. În lipsa acestora nu se pot rezolva probleme importante, de interes public, și de asemenea nu se poate atrage personalul de înaltă calificare necesar menținerii grupurilor de cercetare, personal care migrează fie în alte domenii, fie în străinătate. Administrația, fără cercetare, funcționează cu ochii închiși.

Considerăm că blocarea de facto a activității de cercetare finanțate competițional pentru mai mult de un an, prin neintocmirea și neadoptarea la timp a normativelor relevante, reprezintă o deficiență grosolană a guvernării în acest domeniu. În consecință, am solicitat explicații publice ministerului de resort, prin scrisoarea deschisă din data de 10 aprilie 2015, pe care o atașăm. Nu am

primit niciun răspuns.

De altfel, lipsa competițiilor noi se suprapune peste obstrucționarea sistematică a proiectelor contractate prin planul anterior (2007--2013), care sunt încă în desfășurare, ale căror finanțări au fost reduse discreționar, an de an, chiar sub 1/2 din sumele contractate.

Credem că nesoluționarea problemelor majore mai sus menționate, inclusiv a disfuncțiilor instituționale semnalate, ar avea efecte dezastruoase asupra capacității defensive și a capacității cognitive ale țării. Considerăm că în condițiile situației îngrijorătoare astfel create, intervenția Președintelui țării, în temeiul Art 80 (2) din Constituția României, ar fi necesară și binevenită și ar avea puterea de a sprijini intrarea în normalitate a sistemului de cercetare din România.

Vă solicităm respectuos să formulați o poziție publică a instituției prezidențiale față de această situație.

Cu alese sentimente,
Asociația Ad Astra

